

Nr. 8182 /2019. 04.15

Către,

Consiliul Județean Bacău

Stimate Domnule Președinte Sorin Brașoveanu,

Vă înaintăm spre consultare, în materialul atașat, câteva idei/propuneri ce pot constitui ulterior obiectul unui acord de cooperare interjudețeană. Ulterior analizei dvs. asupra conținutului, putem stabili noi întâlniri privind demararea unor proiecte de interes comun, menite să consolideze relația dintre județele noastre.

Cu stimă,

Borboly Csaba

Miercurea Ciuc, 12 aprilie 2019.

Cooperare interjudețeană Harghita-Bacău. Propuneri generale

Cuprins

<i>I. Învățământ-Educație-Asistență socială</i>	2
<i>1. Organizarea de tabere tematice – schimburi de experiențe între elevi.....</i>	2
<i>2. Asistență socială și protecția copilului.....</i>	3
<i>II. Promovarea programelor comune</i>	5
<i>1. Cultură. Festival de porturi populare/ tabere culturale.....</i>	5
<i>2. Târguri și ateliere meșteșugărești</i>	5
<i>3. Sport.....</i>	6
<i>4. Colaborare interinstituțională – centre școlare de educație incluzivă.....</i>	6
<i>III. Gastronomie (cu specific local)</i>	7
<i>IV. Colaborare pe latura de situații de urgență (S.V.S.U.- Salvamont)</i>	8
<i>V. Promovarea obiectivelor. Turism-turism ecumenic.....</i>	9
<i>VI. Consfătuiri profesionale.....</i>	10
<i>VII. Infrastructură</i>	11
<i>VIII. Servicii publice</i>	12
<i>IX. Diverse</i>	13
<i>1. Creșterea animalelor. Silvicultură.....</i>	13
<i>2. Persoane cu dizabilități.....</i>	13

I. Învățământ-Educație-Asistență socială

1. Organizarea de tabere tematice – schimburi de experiențe între elevi

Datorită faptului că problema cunoașterii insuficiente a limbii române de către elevii din județul nostru a devenit o chestiune frecvent dezbatută în societate, în primul rând, din cauza rezultatelor modeste obținute de elevi la examenele naționale, Consiliul Județean Harghita consideră că este important ca elevii aparținând minorității maghiare din județ să învețe limba română, limba oficială a statului, cu mai mult succes.

Luând în considerare că pentru elevii din regiunea noastră limba română este „a doua limbă/limbă nematernă”, considerăm că alături de schimbarea conceptului de predare a limbii române, este necesară și posibilitatea de a asigura comunicarea în limba română, prin utilizarea limbajului viu, însușită în afara orelor de curs. Un ajutor ar putea veni în acest sens prin organizarea unor tabere de schimb, în timpul vacanței în care să ar putea desfășura activități pentru dezvoltarea abilităților lingvistice.

Având în vedere importanța însușirii limbii române atât literare cât și vorbite zi de zi, de către elevii care aparțin minorității maghiare, propunem încheierea unui acord cadru de colaborare între Consiliul Județean Harghita și Consiliul Județean Bacău, cu implicarea autorităților administrației publice locale ale municipiilor, orașelor și comunelor din cele două județe, pentru realizarea acțiunilor comune în scopul organizării taberelor de schimb în perioada vacanțelor școlare, pentru elevii din cele 2 județe.

Motivare – mărturie inițiativă benefică

Asociația Felcsik acordă o atenție deosebită însușirii cât mai facile a limbii române de către copiii din microregiune, fapt pentru care organizează anual tabere de comunicare în limba română, cursuri de pregătire în limba română pentru elevi din clasele a VIII-a, precum și tabere de schimb pentru elevii din județele Harghita și Constanța.

Considerăm că este important ca elevii să învețe limba română cu mai mult succes, fapt ce justifică necesitatea găsirii unor soluții de durată.

Din acest considerent Asociația Felcsik este partener în realizarea acestui obiectiv împreună cu Consiliul Județean Harghita, și își exprimă intenția de colaborare cu județul Bacău, în funcție de posibilitățile bugetare.

Campanie de colectare de carte

Biblioteca Județeană "Kájoni János" colaborează cu Biblioteca Județeană "Costache Sturdza" Bacău în cadrul Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (A.N.B.P.R.) în domeniul formării și perfecționării profesionale a bibliotecarilor.

Pe de altă parte, suntem în măsură să extindem colaborarea cu Școala "Dani Gergely" din localitatea Ghimeș-Făget, județul Bacău, în domeniul activităților de bibliotecă pentru copii.

Donații de carte

Referitor la colaborarea cu județul Bacău, instituția noastră poate propune prezentarea cărților și donații (câte 15 bucăți) pentru biblioteci, și pentru școli cu profil uman două volume editate de noi "Simbolurile istorice secuiești" și "Noi securi și prietenii noștrii români" de Simon Márton.

(Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Harghita)

Tot la acest capitol mai expunem câteva idei/proponeri formulate de **Asociația pentru Județul Harghita**, privind posibilitățile de colaborare cu județul Bacău:

- Organizarea de tabere pentru tinerii din ciclul liceal, având următoarele tematici:
 - identitate culturală;
 - aspecte ale conviețuirii interetnice;
 - competențe antreprenoriale ale tinerilor;
 - inițiative comune.

2. Asistență socială și protecția copilului

În perspectiva unei colaborări cu județul Bacău, D.G.A.S.P.C.¹ Harghita propune următoarele activități:

- organizarea de schimburi de experiențe între personalul din cadrul aparatului propriu al D.G.A.S.P.C. Harghita și personalul din cadrul aparatului propriu al D.G.A.S.P.C. Bacău;

¹ D.G.A.S.P.C. - prescurtare folosită pentru Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului

- organizarea de vizite reciproce/întâlniri ale personalului de specialitate din cadrul diferitelor servicii sociale din cele două județe, în vederea schimbului de bune practici;
- tabere pentru copiii din sistemul de protecție specială astfel încât copiii din județul Harghita să aibă posibilitatea să aprofundeze cunoștințele de limba română.

II.Promovarea programelor comune

1.Cultură. Festival de porturi populare/ tabere culturale

În cadrul acestor programe se urmărește prezentarea și promovarea porturilor populare specifice și a obiceiurilor din diferitelor zone ale țării.

Se pot organiza de asemenea ateliere tematice/expozitii de porturi populare unde cei interesați pot încerca noi indeletniciri legate de crearea costumelor populare (elaborarea diferitelor motive tradiționale și coaserea lor pe piesele portului popular). Acestea sunt activități care pot prezenta interes deosebit pentru turiști cu ocazia diferitelor evenimente (ziua localităților, sărbători, etc). Acest gen de activități poate fi promovat și prin organizarea unor tabere școlare unde elevii pot invăța printre altele și dansurile populare din diferite zone.

2.Târguri și ateliere meșteșugărești

Organizarea unor târguri/ateliere meșteșugărești care au ca scop promovarea unor meserii/îndeletniciri absolut necesare în zilele noastre ar fi de un real folos. La aceste demersuri este benefică implicarea școlilor de arte și meserii, a școlilor profesionale pentru promovarea unor meserii (ex:sudor,sculptor,etc). Cu ocazia târgurilor tematice se pot expune lucrări ale unor meșteri populari, idee care tinde să inoculeze în conștiința cetățenilor nevoia de a menține aceste profesii/meserii, atât timp cât produsul muncii lor ne este indispensabil (obiecte de mobilier din lemn, porți, construcții diverse din lemn , fier forjat, etc).

Propunem de asemenea o colaborare și în domeniul cultural având în vedere faptul că județele sunt reprezentative în ceea ce privește prezența unor instituții culturale și muzeale, a monumentelor istorice și mai ales a posibilităților oferite în domeniul turismului.

Alte propuneri pe care le consideram oportune ar fi:

- Încheierea unor acorduri de cooperare/asociere între instituții care au competențe în domeniul cultural, ecumenic, instituții culturale sau de alt gen, pe teme specifice, în scopul cunoașterii, educării și recreării comunităților umane din județele vecine și nu numai;
- organizarea și participarea în cadrul unor evenimente de promovare din punct de vedere turistic (târguri de profil, expoziții, altele);

- organizarea și participarea la sesiuni de comunicare, simpozioane susținute de specialiști din domeniu cultural, muzeal.

3.Sport

Organizarea de întreceri/competiții sportive cu participanți din cele două județe și de asemenea pregătirea unor stagii și antrenamente comune la diferite discipline sportive, ar fi un prim pas spre o bună colaborare în acest domeniu.

Prin promovarea comună a programelor sportive, culturale precum și altele în rândul tinerilor, se pune un accent deosebit și pe comunicare, astfel că elevii aparținând minorității maghiare din județ își vor putea însuși mai bine limba română, ceea ce va constitui un avantaj în momentul susținerii examenelor naționale. Această strategie este una benefică fiind mai ușor de implementat decât prin intermediul unor cursuri/lecții de conversație obișnuite și susținute de cadre didactice, elevii invățând să se exprime în mod natural, liber și reușind în cele din urmă să-și însușească mult mai rapid și ușor cunoștințele de bază.

Promovarea unui tur ciclistic pe teritoriul celor două județe vecine (vezi ex. Turul Ciclist al Tinutului Secuiesc²) sau chiar un tur Harghita-Bacău-Neamț este de asemenea un mod de promovare a sportului, constituind și un bun prilej de aprofundare a relațiilor de cooperare interjudețene.

4. Colaborare interinstituțională – centre școlare de educație incluzivă

Cadrele didactice de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Bilbor propun desfășurarea unor activități în colaborare cu instituții de învățământ similare, din județul Bacău.

Activitățile propuse sunt următoarele:

- întâlniri cu cadrele didactice care să conste în schimburi de experiențe și bune practici și de asemenea discutarea/dezbaterea unor aspecte privind organizarea centrelor școlare pentru educație incluzivă la nivelul județului Bacău;
- organizarea unor concursuri de desen și arte plastice cu elevii din cadrul centrelor.

² Concurs internațional de ciclism de categorie UCI 2.1 ajuns la ediția a 12-a în anul 2018

III. Gastronomie (cu specific local)

În cadrul acestui capitol propunem organizarea unor evenimente comune/în parteneriat având ca scop cunoașterea județelor învecinate privite din prisma obiceiurilor gastronomice, a specificului bucătăriilor locale. La acest capitol considerăm de real folos informarea agenților economici ce activează în sectorul alimentar și implicarea lor în cadrul unor tabere/schimburi de experiențe astfel încăt aceștia să aibă ocazia să își diversifice gama de produse oferite consumatorilor, prin însușirea unor noi practici culinare, folosirea de mirodenii specifice, tehnici de gătit, etc. Referitor la tehniciile de gătit facem referire atât la modul de gătire a unor preparate în vederea servirii lor în unitățile de alimentație publică, căt și însușirea unor tehnici locale de preparare și conservare a diverselor produse derivate din lapte, carne, legume, fructe,(inclusiv fructe de pădure). Această inițiativă poate avea un rezultat pozitiv, dacă este să ne referim la turiștii ce tranzitează județele noastre și nu numai. Prin diversificarea bucătărie locale și prepararea unor bucate alese conform tradițiilor și tehniciilor folosite în diverse zone ale țării, venim în întâmpinarea turiștilor, având astfel posibilitatea satisfacerii preferințelor culinare ale acestora (vezi de ex. târgul produselor traditionale organizat lunar sub arcadele sediului administrativ al Consiliului Județean Harghita din Miercurea-Ciuc, festivalul cartofului, festivalul verzei, festivalul cârneaților,etc).

Sușinem de asemenea promovarea produselor locale în județele învecinate prin intermediul campaniilor de promovare a unei alimentații bazate pe produse autohtone naturale (cu ocazia diferitelor târguri, sărbători ,etc).

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Dezvoltare Rurală a Consiliului Județean Harghita mai propune următoarele activități specifice:

- realizarea unor schimburi de experiențe între asociații, cooperative (asociații de prelucrare și valorificarea fructelor, de prelucrarea laptelui și a cărnii în mod artizanal, cooperative agricole de prelucrare și valorificare a laptelui);
- promovarea produse traditionale și locale (Produs Secuiesc³ – produse din lapte, carne, fructe, panificatie, etc) cu ocazia unor târguri, sărbători sau în alt cadru organizat.

Agenția de Dezvoltare Județeană Harghita propune la acest capitol promovarea comună a produselor traditionale și locale, respectiv participarea producătorilor din cele două județe la evenimentele organizate de către aceasta.

³ Produse traditionale specifice (alimentare, artizanale, de creație și industriale)

IV. Colaborare pe latura de situații de urgență (S.V.S.U⁴.- Salvamont)

Propuneri:

- dialog privind încheierea, cu avizul I.G.S.U⁵ , a unor acorduri de intervenție în cazurile de producere a unor evenimente deosebite în zonele limitrofe. Pot fi cazuri în care efectele unor evenimente nedorite pot fi înlăturate mai repede prin intervenția comună a forțelor specializate din zonele încercinate;
- colaborare pe linie de situații de urgență, prin organizarea unor forumuri specifice/dezbateri cu membrii serviciilor pentru situații de urgență, în prezența cadrelor specializate ale I.G.S.U. din regiune. În cadrul acestor întâlniri se urmărește dezbaterea/modul de soluționare al problemelor întâmpinate la nivelul U.A.T⁶.-urilor, realizându-se inevitabil un schimb de experiențe interesant. Un punct important al acestor întâlniri ar fi dezbaterea cadrului legislativ ce reglementează modul de organizare și desfășurare a activității în domeniul situațiilor de urgențe;
- organizarea de întreceri sportive specifice cu membrii serviciilor voluntare din cele două județe, precum și stagii de pregătire comune.

La aceste acțiuni ar fi foarte benefică și cooptarea membrilor echipelor Salvamont din județele vecine, pentru efectuarea unor instructaje specifice, antrenamente comune.

⁴ S.V.S.U.- prescurtare folosită pentru Servicii Voluntare pentru Situații de Urgență organizate în subordinea unităților administrativ teritoriale

⁵ I.G.S.U. – prescurtare folosită pentru Inspectoratul General Pentru Situații de Urgență

⁶ U.A.T.- prescurtare folosită pentru Unitate administrativ teritorială

V. Promovarea obiectivelor.Turism-turism ecumenic

Asigurarea unei colaborări active în domeniul economic prin susținerea turismului, cu accentuarea turismului rural, cultural și ecumenic (Rusalii - Șumuleu Ciuc⁷), respectiv prin organizarea unor circuite turistice comune/pelerinaje care cuprind diverse obiective reprezentative pentru cele două județe (biserici, mănăstiri, cetăți/ruine de cetăți, alte monumente istorice) cu ocazia sărbătorilor deosebite, ar fi un prilej bun pentru promovarea valorilor locale. Pentru o mai bună promovare și punere în valoare a potențialului turistic oferit de cele două județe, ar fi oportună realizarea unor materiale publicitare/pliante de informare prin intermediul cărora să fie prezentate și puse în valoare obiectivele importante enumerate, aceste publicații putând fi distribuite prin intermediul centrelor de informare turistică.

Câteva aspecte aduse în discuție de **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Harghita** și demne de luat în considerare ar mai fi:

- clarificarea situației taberei din Valea Uzului – ar fi o bază excelentă pentru schimburi de experiențe pentru cele două județe;
- reabilitarea drumului ce traversează Valea Ghimeșului ;
- reabilitarea drumului spre Coșnea în vederea legării celor două județe – zonă cu potențial turistic momentan neexploatată;
- promovarea comună a regiunilor din punct de vedere turistic
- continuarea drumului "Via Mariae"⁸ până la mănăstirile din Bucovina.

⁷ Pelerinajul organizat cu ocazia sărbătorii Rusalilor la cultul catolic, în zona Șumuleu -Ciuc.

⁸ Ruta de pelerinaj Via Mariae este un drum spiritual turistic, un drum de pelerinaj, care se bazează pe cinstirea Sfintei Maria de către popoarele din Europa Centrală, dar totodată unește locurile mariane și valorile istorice, culturale aflate de-a lungul traseului, fără să facă deosebire în funcție de religie. Are ca scop construirea în Europa Centrală a traseului turistic și de pelerinaj, respectiv a rețelei care să sistematizeze valorile religioase din această regiune. Via Mariae face legătura în direcția est-vest între Mariazell din Austria, Budapesta, Máriapócs și Șumuleu Ciuc, iar în direcția nord-sud între Częstochowa, Esztergom, Budapesta și Medjugorje. Drumul traversează o cruce pe harta Europei Centrale (Austria, Ungaria, România, Slovacia, Polonia, Croația, Bosnia), realizând astfel o rețea de trasee de pelerinaj bazate pe valorile locale, asemănător cu El Camino.

VI. Consfătuiri profesionale

Organizarea unor forumuri/întâlniri specifice pe diferite laturi de specialitate (politică de personal, achiziții, economic, implementarea proiectelor din fonduri U.E⁹., etc). În cadrul acestor întâlniri se urmărește dezbaterea unor aspecte legate de aplicarea legislației în vigoare, și găsirea celor mai bune soluții pentru administrația publică locală chiar dacă aceasta presupune și inițierea propunerilor de modificare ale cadrului legislativ astfel încât aplicarea acestuia să se facă mult mai transparent și cu mai multă ușurință, în beneficiul autorităților locale.

Prezentăm de asemenea câteva propuneri de colaborare pe diverse teme, înaintate de **Direcția Generală Management** din cadrul Consiliului Județean Harghita, după cum urmează:

- Schimb de experiențe pe diferite teme (dezvoltarea sistemului de control intern managerial, organizare evenimente diverse, relații internaționale, sistemul informatic de monitorizare a sarcinilor implementat în cadrul C.J.H., dezvoltarea sistemelor informatice);
- Consultări referitoare la cadrul legislativ aplicabil, precum și inițierea în comun a unor propuneri de modificare a acestuia, atunci când interesul este unul comun (de ex. Legea salarizării personalului plătit din fonduri publice).

⁹ U.E.-prescurtare folosită pentru Uniunea Europeană

VII. Infrastructură

Încheierea unor acorduri de parteneriat privind lucrările de infrastructură, în spetea reabilitarea drumurilor de legătură dintre județele învecinate este un obiectiv ce trebuie dus la îndeplinire. Reabilitarea căilor de legătură (rețeaua rutieră) dintre cele două județe contribuie implicit și la dezvoltarea turismului din zonă, ceea ce are și un impact economic pozitiv pentru zonele limitrofe. Un alt aspect important este faptul că existența unei infrastructuri corespunzătoare poate contribui și la scurtarea timpului de reacție necesar în cadrul producerii unor evenimente deosebite(nedorite) în zonele respective, precum și în unele cazuri, la scurtarea distanței ce trebuie parcuse până la o unitate de prim ajutor/intervenție (ISU, salvare, spital,etc).

Propunem de asemenea reabilitarea drumurilor din zona limitrofă pentru facilitarea accesului spre localitatea Coșnea, care momentan se face foarte greu și pe rute ocolitoare.

Luând în considerare faptul că tronsonul de drum care face legătura cu DN12A este reabilitat până la limita de județ, considerăm că ar fi oportun ca acest drum de legătură cu județul Bacău să fie reabilitat (DC135 pe teritoriul județului Bacău) astfel încât să asigure accesul mai ușor și pe un traseu mai scurt către localitatea Coșnea și implicit mai departe, pentru cei care se deplasează spre Comănești, Onești sau Bacău (aeroport). Prin implicarea autorităților locale în aceste proiecte, putem veni în sprijinul cetățenilor ce tranzitează aceste zone.

O altă propunere importantă în ceea ce privește infrastructura rutieră, se referă la reabilitarea drumului județean 123 pentru a facilita accesul spre județul Bacău, prin zona Valea Uzului, zonă ce ar putea fi astfel promovată din punct de vedere turistic, având și o puternică conotație istorică ,marcată de *Cimitirul eroilor români și străini din Primul Război Mondial*.

VIII. Servicii de utilitate publică

Realizarea unor proiecte comune/în parteneriat, în vederea derulării investițiilor aferente serviciilor de utilitate publică de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, precum și de alimentare cu gaze naturale a comunelor Lunca de Sus, Lunca de Jos ar fi un obiectiv realizabil prin implicarea activă a autorităților locale din zonă.

Considerăm că aceste investiții sunt necesare pentru asigurarea unor condiții de trai decente pentru locuitorii din zonele respective, motiv pentru care trebuie realizate cu prioritate.

IX.Diverse

1.Creșterea animalelor.Silvicultură

Agenția de Dezvoltare Județeană Harghita, instituție subordonată Consiliului Județean Harghita, are următoare propuneri de colaborare :

- colaborare în vederea elaborării unei baze de date referitoare la animale domestice/crescători de animele domestice, în specă bovine, cu scopul valorificării ulterioare mai eficiente a acestora;
- schimb de experiențe pe latură de silvicultură.

2.Persoane cu dizabilități

În cele ce urmează atașăm textul de propunere primit din partea Asociației Nevăzătorilor din Romania filiala Interjudețeană Harghita -Covasna.

Asociația Nevăzătorilor din Romania filiala Interjudețeană Harghita -Covasna este o organizație care apără și promovează drepturile persoanelor cu dizabilități vizuale, având ca scop cuprinderea ca membri a persoanele nevăzătoare pentru integrarea acestora în viața economică, socio-profesională, cultural-artistică și sportivă a țării.

În acest sens asociația încurajează membrii să participe la activități culturale, sportive și de recreere menite să demonstreze că pot desfășura diverse activități asemenei oamenilor fără probleme vizuale.

Considerăm că practicarea sportului de către persoanele cu handicap vizual este benefică pentru sănătate, educație și recreere, fiind parte integrantă a unui mod de viață sănătos. Îndeplinirea acestei condiții reprezintă o garanție asupra menținerii sănătății fizice și psihice a individului și a societății în ansamblu, ajutând implicit și la dezvoltarea personală a nevăzătorilor.

Asociația propune astfel organizarea unor competiții sportive și culturale între organizațiile din județele Harghita și Bacău (șah, table, cultură generală pe teme din istorie și geografie specifică județelor), fie între membrii acestor organizații, fie împreună cu cetăteni care nu au probleme vizuale, în vederea integrării nevăzătorilor în societate.

Aceste activități s-ar putea desfășura fie în județul Harghita, fie în județul Bacău , consolidând astfel relațiile de colaborare, prin cunoaștere și familiarizare cu obiceiurile și tradițiile specifice fiecărui județ.

La activitățile propuse ar putea fi cuprinse, de asemenea și organizarea unor ateliere practice unde persoanele nevăzătoare să își pună în valoare abilitățile din domeniul gastronomiei, astfel încât aceștia să poată demonstra din nou că deficiențele lor nu reprezintă piedici în a fi considerați egali cu ceilalți cetățeni.

Asociația Nevăzătorilor din Romania filiala Interjudețeană Harghita - Covasna este deschisă astfel spre colaborare, atât în scopul derulării unor proiecte comune, cât și pentru realizarea unor schimburi de experiențe.